

Publieke raadpleging onder de inwoners van Vijfheerenlanden over het lerarentekort

6 december 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Samenvatting	3
1. Resultaten	4
Stakingen in het onderwijs	4
Oplossing voor het lerarentekort	12
2. Onderzoeksverantwoording	15
Methodiek	15
Leeswijzer	15
3. TipVijfheerenlanden	16
4. Toponderzoek	17

Samenvatting

Op vraag "1 Stel u bent voor één dag leraar. Wat zou u doen als u een leraar was?" antwoordt 43% van de respondenten: "Doorwerken".

Op stelling 2 'Ondanks het nieuwe akkoord, moeten leraren doorgaan met staken om betere arbeidsvoorwaarden af te dwingen' antwoordt in totaal 42% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 37% van de respondenten: "(zeer) mee oneens". Het middelste antwoord (mediaan) is: "Neutraal".

Op vraag "3 Wat is volgens u de beste manier om de problemen in het onderwijs onder de aandacht te brengen van politici in Den Haag?" antwoordt 48% van de respondenten: "In gesprek gaan met politici".

Op stelling 4 'Ik sta achter de motie 'Trots op de leraar' in Vijfheerenlanden' antwoordt in totaal 62% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 9% van de respondenten: "(zeer) mee oneens". Het middelste antwoord (mediaan) is: "Mee eens".

Aan de hand van vraag "5 Wat zijn volgens u de beste oplossingen voor het lerarentekort? Geef uw voorkeur aan door de antwoorden te rangschikken in een top 3." Komt de volgende top drie van gemiddelde scores naar voren:

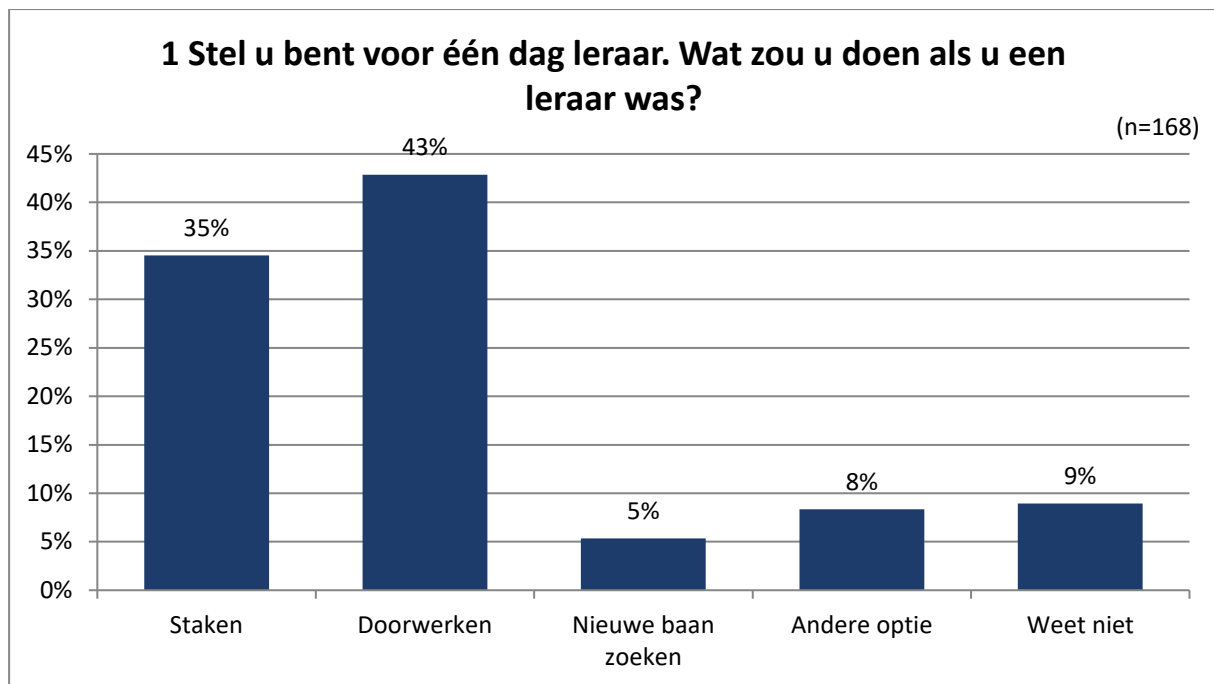
1. Het beroep aantrekkelijk maken / beter imago creëren (2,4)
2. Meer geld vrijmaken vanuit de overheid (3,1)
3. De salarissen van de leraren verhogen (3,2)

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TipVijfheerenlanden, waarbij 190 deelnemers zijn geraadpleegd.

1. Resultaten

Stakingen in het onderwijs

Is de school open of niet? Dat is de vraag die afgelopen weken opspeelde, want er was een lerarenstaking gepland. De onderwijsbonden eisen een hoger salaris, voldoende collega's en minder werkdruk voor leraren. Ook in Vijfheerenlanden deden leraren mee aan de staking en zijn vrijwel alle scholen dichtgegaan.

Op vraag "1 Stel u bent voor één dag leraar. Wat zou u doen als u een leraar was?" antwoordt 43% van de respondenten: "Doorwerken".

Andere optie, namelijk:

- Aantonen welke risico's worden genomen door chronische onderwaardering en ongelijkheden in het onderwijssysteem op lange termijn veroorzaken van maatschappelijke ontwrichting in de hand werkt.
- Andere manier van aandacht vragen vd problematiek
- Begrip kweken, uitleg geven aan burgers
- Diversw keren het werk onderbreken en kinderen op laten halen
- Doorgaan en meerdere klassen voor mijn rekening nemen door ze toch bezig te laten zijn bij afwezigheid van enkele collega's
- Doorwerken maar alle nutteloze administratieve handelingen niet meer uitvoeren, alleen lesgeven
- Doorwerken, maar als school wel een signaal afgeven richting de ouders.
- Een ouderavond organiseren en uitleggen dat normen en waarden in 2019 heel belangrijk zijn. Ja we moeten met onze tijd mee maar de opvoedingstaken bij een leerkracht weghalen verlaagt de werkdruk, dan krijg je weer plezier in je werk en is geld minder belangrijk.
- Een pret dag voor de leerlingen
- Je ook op andere manieren actie voeren
- Ludieke actie op school, spelletjesmorgen, pannenkoeken eten iets met de kinderen
- Op een privéschool gaan werken tegen een normaal salaris

- Rust brengen, les geven en alle bijzaken weglaten
- Stoppen met staken en zeuren. Het salaris is prima in vergelijking met de zorg en politie is het riant. Ze maken nu zelf her imago kapot.

Toelichting

Staken

- Als je niet staakt en doorwerkt hoor je resultaten die door de staking worden bereikt, bijvoorbeeld een hoger salaris, niet te krijgen.
- Als je nu niet laat zien dat het menens is, dan is het probleem straks iet meer op tijd op te lossen.
- Er wordt te veel van leerkrachten gevraagd en voortdurend moet het wéér anders. Het takenpakket is veel te uitgebreid. Laten leraren zich vooral kunnen richten op lezen, schrijven en rekenen. Een persoon die deze vaardigheden beheerst kan zich goed redden in de maatschappij. Laten ouders zelf bijv. hun kinderen opvoeden.
- Goed onderwijs is de basis van onze samenleving. Daarom is het belangrijk dat er structureel meer geld naar het basis- en middelbaar onderwijs gaat en dat de problemen op duurzame wijze worden opgelost.
- Leraren hebben geen tractor of een kiepwagen dus als ze hun punt duidelijk willen maken kunnen ze niet veel anders dan staken. En laten we wel wezen: toen ik in de jaren tachtig op de middelbare school belandde was het al pijnlijk duidelijk dat docenten verschrikkelijk slecht werden betaald. Wij verbaasden ons als irritante pubers er enorm over dat ze bereid waren voor die fooi ons getreiter dagelijks te ondergaan.
- Veel te weinig leerkrachten

Doorwerken

- Belang van de leerling gaat voor
- Extra geld, ach. Vergelijk het met andere beroepen en zie dat het echt niet onderbetaald genoemd kan worden. Zeker de salarissen aan het begin van de carrière.
Werkdruk, dát is wat teveel is.
- Prima salaris en veel vrije tijd!
Het kabinet moet wel zorgen voor minder regeldruk en meer plekken in het speciaal onderwijs, zodat leraren hun focus kunnen leggen op onderwijs ipv op gedragsproblematieken.
- Staken forceert een deels-lossing, het is geen goed middel voor een optimaal resultaat.

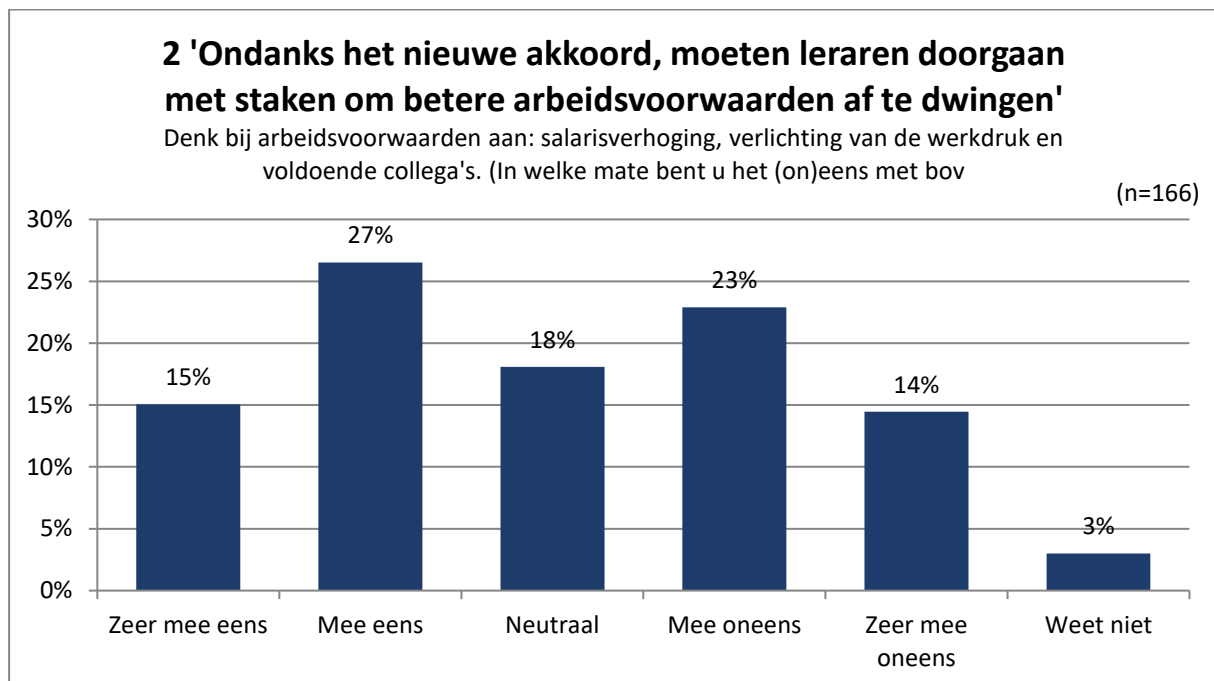
Nieuwe baan zoeken

- Ik ben van oorsprong leraar, en heb inderdaad een andere baan / carrière gekozen
- We kunnen allemaal wel meer geld gaan eisen . Elke baan is zwaar ik werk zelf in de supermarkt ook geen vetpot en lichamelijk best zwaar .

Andere optie, namelijk:

- Doorwerken maar alle nutteloze administratieve verslagleggingen collectief niet meer uitvoeren, alleen lesgeven

Het kabinet maakte eerder bekend in een nieuw akkoord 460 miljoen euro extra vrij te maken voor het onderwijs. In eerst instantie werd de staking geschrapt, maar toch heeft een deel van de leraren besloten het werk neerleggen.

Op stelling 2 'Ondanks het nieuwe akkoord, moeten leraren doorgaan met staken om betere arbeidsvoorwaarden af te dwingen' antwoordt in totaal 42% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 37% van de respondenten: "(zeer) mee oneens". Het middelste antwoord (mediaan) is: "Neutraal".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Het is vrij duidelijk dat het aanbod niet in de buurt komt van wat is vereist om de crisis in onderwijsland op te lossen. Het is nu of nooit. Als ze nu akkoord zouden gaan met die fooi, zijn we weer decennia verder voordat er wat verandert. En voor die tijd dondert het systeem in elkaar.
  - Zeker de twee eisen : verlichting van de werkdruk en voldoende collega's lost de problemen op.
  - Zonder structureel geld verandert en verbetert er niets. Eenmalige zoethouders lossen de problemen niet op.
- Mee eens**
- Echter vraag ik mij wel af hoe er voldoende collega's bij kunnen komen. Het lijkt erop alsof het aanbod van studenten gering is.
- Neutraal**
- Er moeten wel meer collega 's bij maar dat hoeven geen hoog opgeleiden te zijn . Ik bv zou ook best een functie kunnen bekleden . Begeleiding geven , nakijken van toetsen etc etc

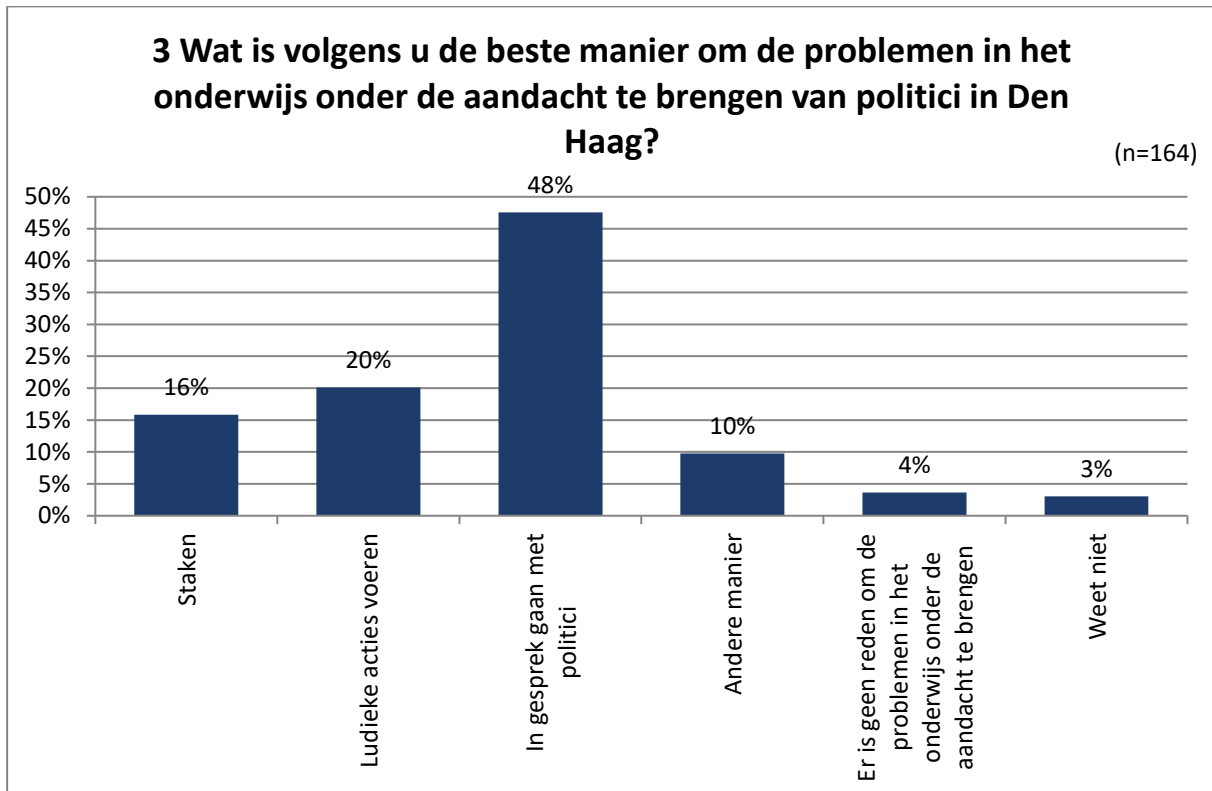
Mee
oneens

- Betere arbeidsvoorwaarden? Ik weet er wel één: conciërge op elke school. Dat mag een bestuur nu doen, maar gebeurt niet altijd. Het is wel nodig en als de schoolleiding dat niet faciliteert is dat extra werkdruk voor de teamleden. Leraren zijn HBO of hoger geschoold. Dit is een professionele club mensen die zich 'team' noemt. Laten zij eerst eens gaan werken als een team. Bij elkaar kijken, feedback geven, erkennen dat er op bepaalde gebieden bij iedereen moeite is. Pak die gebieden gezamenlijk aan! Ga nadenken over de inhoud en vorm van het onderwijs! Laten zij zich ook afvragen of iets wel écht klopt ook al zeggen de methodes (geldverdienende uitgeverijen) dat het zo werkt!
- Er is een achterliggend probleem in onze maatschappij: prestatiedwang. Ook voor kinderen. Stop met al die toetsen.
- Je kunt niet alles in een korte tijd veranderen.
- Staken is geen goed middel. Staken worden de kinderen en hun ouders de dupe van.
- Te veel staken gaat ten koste van de kinderen.

Zeer mee
oneens

- Door te staken tover je geen nieuwe leerkrachten uit de hoge hoed, Je zult het moeten doen met de leerkrachten die er nu zijn. Het bevestigt de mensen ook in het negatieve beeld dat ze van het werkklimaat op de scholen hebben. En daardoor krijg je nog minder groei van het aantal leerkrachten.
- Er zijn veel sectoren met veel slechtere beloningen. Onderwijs inkomen is voldoende.
- Vergelijk de lonen met andere beroepen met ook een hoge werkdruk. Bekijk de daadwerkelijke gewerkte op jaarbasis en kijk dan of er echt verschil is met andere beroepsgroepen en er meer uren gewerkt worden

Sommige leerkrachten in het land sloten zich aan bij de stakingen. Anderen kozen voor ludieke acties, zoals pannenkoeken bakken voor ouderen.

Op vraag "3 Wat is volgens u de beste manier om de problemen in het onderwijs onder de aandacht te brengen van politici in Den Haag?" antwoordt 48% van de respondenten: "In gesprek gaan met politici".

Andere manier, namelijk:

- Beide
- Bewust en helder kijken maar het hoe en wat. Heb nu het idee dat iedereen elkaar maar na roept
- De kinderen en ouders bij het proces betrekken
- De politiek een dag meenemen in het werk
- Een combinatie van deze. Zie toelichting
- Hen rechtstreeks treffen, dus alle scholen waar kinderen van parlementsleden op zitten dicht doen
- Het probleem via de leerlingen uitdragen, een goede docent kan verbaal voor de klas veel meer dan staan schreeuwen op het maliveld
- Ik denk dat het onderwijs goed betaald wordt, de werkdruk is hoog maar ligt niet aan de politici maar aan de ouders die de opvoeding en verantwoordelijkheid bij de leerkrachten legt.
- Ik denk door combinaties van gesprekken met politici al dan niet op scholen, ludieke acties én stakingen.
- Laat ze lekker in hun zelfgemaakte sopje gaarkoken.
- Meer leerkrachten
- Misschien wel met politici, maar zeker ook met ontwikkelingspsychologen uit een richting die nu totaal genegeerd worden.
- Onderhandelen via de bonden Het laatste middel staken

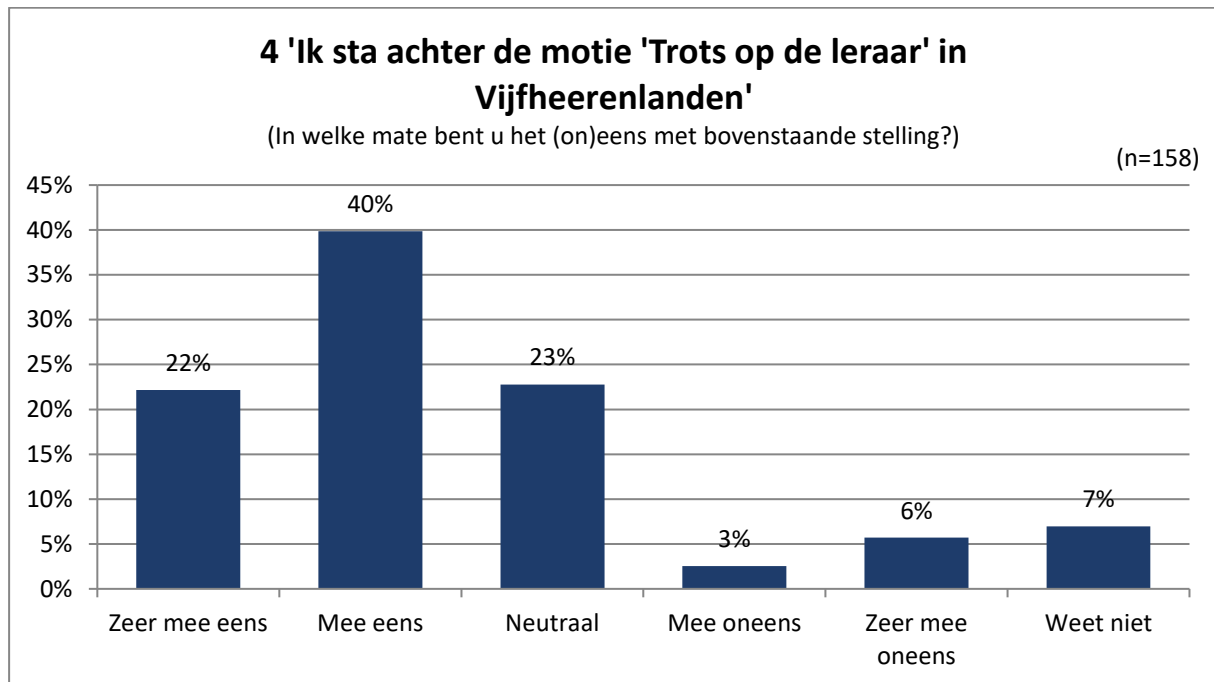

- Realistisch nadenken hoe oplossing gevonden kan worden.
- Tot een plan komen om het leraren tekort op korte termijn op te lossen.
- Zo heel erg slecht hebben ze het niet

Toelichting

Staken	• De tijd van ludieke acties is voorbij, signalen vanuit de samenleving dringen niet meer door tot de politiek. De politiek roept het over zich zelf af dat burgers en dus ook leraren in opstand komen. • Praten helpt al jaren niet meer er is al genoeg gepraat zonder een structurele oplossing.
In gesprek gaan met politici	• Dan kunnen leraren politici aangeven wat eventuele oplossingen zijn. De politiek kan dan beslissingen nemen • De motie Trots op de leraar is er echt een van het symbool. Het kost niets en niemand kan er wat mee. De gemeente heeft ook geen enkele mogelijkheid om wat te doen aan de werkdruk. Sterker nog. Alle scholen vallen onder een grote koepel van onderwijs, waarbij er misschien wel veel te veel geld en energie naar de top van deze koepels gaat, wat ten koste gaat van de school. Deze koepelorganisaties kennen een veel groter werkgebied dan de gemeente Vijfheerenlanden. Dat geldt ook voor het openbaar onderwijs. Daar heeft de gemeente ook helemaal niets meer over te zeggen. • Kom met ideeën hoe het anders kan .
Andere manier, namelijk:	• Het één sluit het ander niet uit. Juist een combinatie van manieren werkt mijns inziens goed. Staken is een nogal zwaar middel en kun je dus niet zo vaak inzetten. Ludieke acties of gesprekken voeren is een stuk laagdrempeliger en is nodig om blijvend aandacht voor de problemen te houden. • Scholing over psychologie en pedagogiek terugbrengen in het onderwijs. Niet alleen maar de voorgeschreven onzinnige richting van Vygotsky volgen (gebaseerd op ideologie en nooit wetenschappelijk onderzocht!!).

Onlangs heeft de gemeenteraad in Vijfheerenlanden een motie aangenomen 'Trots op de leraar'. In deze motie van PvdA en GroenLinks wordt het college gevraagd in gesprek te gaan met de directies van scholen om te kijken hoe de gemeente scholen kan helpen om de werkdruk te verlagen en de kwaliteit van het onderwijs te garanderen. Op dit moment beperkt de motie zich alleen tot gesprekken met scholen en heeft de motie (nog) geen financiële consequenties.

Op stelling 4 'Ik sta achter de motie 'Trots op de leraar' in Vijfheerenlanden' antwoordt in totaal 62% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 9% van de respondenten: "(zeer) mee oneens". Het middelste antwoord (mediaan) is: "Mee eens".

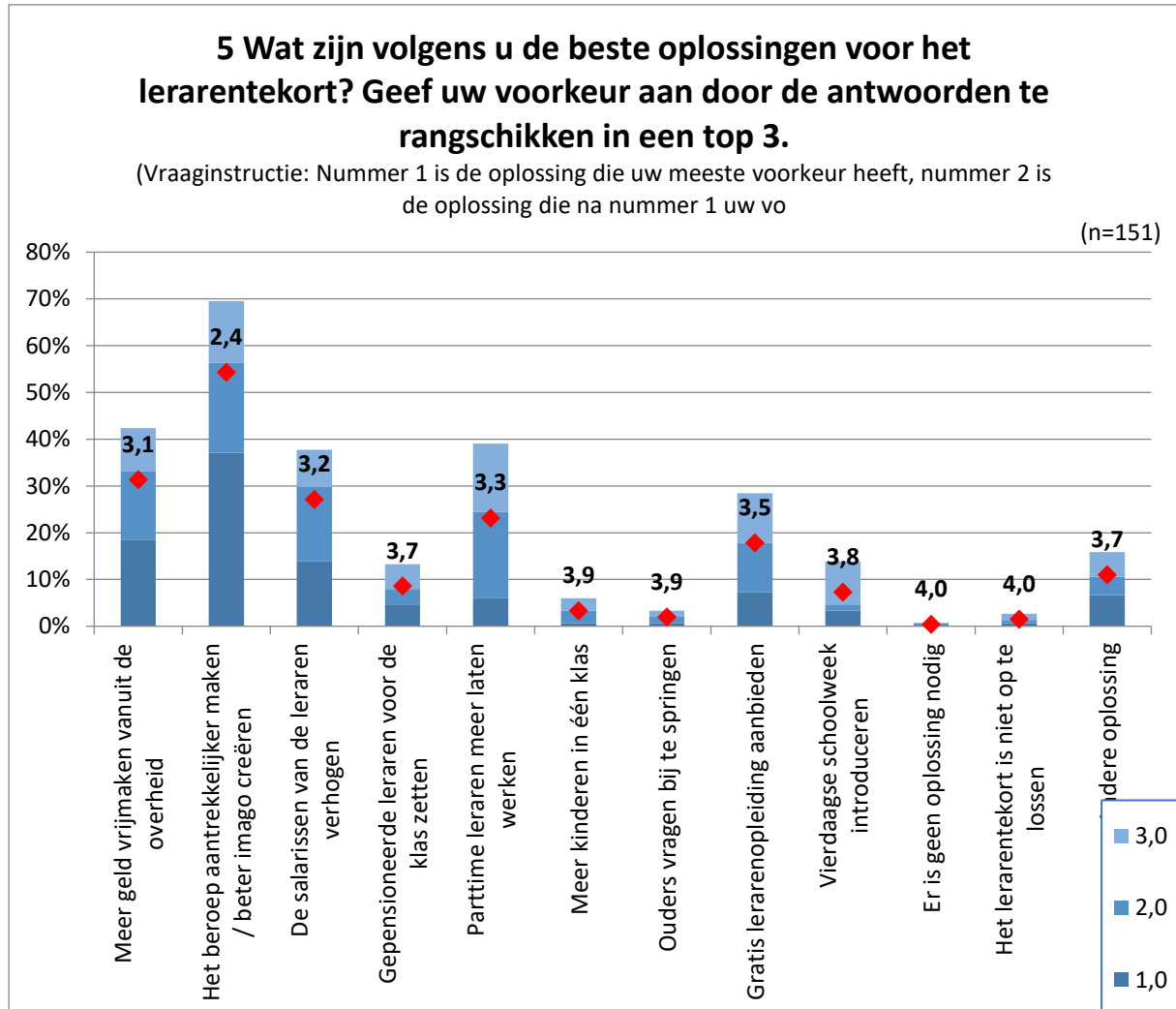
Toelichting

- Zeer mee eens**
- In gesprek gaan is een goed begin, maar er zal ook geld nodig zijn om de problemen op te lossen.
  - Mits het zorgt voor een paradigmashift in denken en handelen. Coalitieakkoorden zorgen voor regeren en vooral uitvoeren van operationele zaken voor een periode van 4 jaar. Een paradigmashift in denken is vooralsnog niet gewenst, helaas.
  - Ook praten met de leerkrachten
  - Sympathiek voorstel maar de gemeente moet niet de plaats en verantwoordelijkheid van de overheid op zich nemen. Als gemeenten Haags beleid moeten gaan uitvoeren dan ook boter bij de vis.
- Mee eens**
- Aan de ene kant wel mee eens, aan de andere kant zie je dat dit soort gesprekken soms blijven bij mooie doelen en hoopgevende woorden, maar dat er concreet weinig gebeurt. Gesprekken moeten concreet en praktisch zijn om iets op te leveren.
  - Contact en de lijnen tussen school en gemeente kort houden zeer belangrijk. Ook bij geenproblemen

- Fijn dat B&W mee wil denken. Als die nou als aanmoediging iets van een (roulerende?) conciërge zouden kunnen regelen, zou fijn zijn. Heb je gelijk het onderhoud goed in beeld.
En als de gemeente niet meewerkt aan het instandhouden van een strakke dagelijkse toetscultuur, dan zou dat ook flink schelen.
  - Ik ben het ermee eens dat er kleinere klassen moeten komen en de werkdruk verlaagd, maar niet meer loon voor de leraar.
- Neutraal
- Er is zoveel welvaart, ieder roept om werkkrachten, Nederland gaat ten onder aan de welvaart. Er is rede tot klagen als de welvaart afneemt.
  - Geen taak van de gemeente.
  - In gesprek blijven is goed. Toch heeft een maatregel alleen maar zin als er goede, concrete, praktische maatregelen uit voort komen
  - In gesprek pprima....financiële bijdrage -> NEE !!! .....er zijn zoveel mensen die kampen met werkdruk, daar komt ook geen geld bij. Salaris zijn zeker niet slecht !...Ze moeten uit de 'bubbel' komen en eens rondvragen/kijken wat andere mensen verdienen incl werkdruk !!!!
Betere planning zou al veel uitmaken...
  - Lekker goedkoop om een kwebbelmotie aan te nemen waar je geen zak geld aan vastknoopt. Daar komt alleen Malle Pietje mee weg, met een lege doos. De politiek maakt goede sier met zo'n motie maar er zijn toezeggingen nodig. Aan schouderklopjes en morele steunbetuigingen hebben ze al een zolder vol mee liggen.
  - Motie is sympathiek, maar zonder veel inhoud.
- Mee oneens
- De gemeente gaat inhoudelijk niet over het onderwijs en dat moet zo blijven.
  - In gesprek gaan is leuk, maar zolang er een financiële consequenties zijn is de kans op verandering heel klein.
- Zeer mee oneens
- PVDA en groen links zijn nog nooit met oplossingen gekomen die de kostprijs waard zijn en hebben alleen maar ideeën die later een bodemloze put zonder nuttig effect zijn geworden
- Weet niet
- Is vooral landelijk beleid

Oplossing voor het lerarentekort

Wat is de oplossing voor het nijpende lerarentekort? Dat is een vraag die het kabinet momenteel bezighoudt. Scholen grijpen naar noodmaatregelen nu er een lerarentekort dreigt.

Aan de hand van vraag "5 Wat zijn volgens u de beste oplossingen voor het lerarentekort? Geef uw voorkeur aan door de antwoorden te rangschikken in een top 3." Komt de volgende top drie van gemiddelde scores naar voren:

1. Het beroep aantrekkelijk maken / beter imago creëren (2,4)
2. Meer geld vrijmaken vanuit de overheid (3,1)
3. De salarissen van de leraren verhogen (3,2)

Andere oplossing, namelijk:

- 1. E-learning, onderwijs via webinars en goede programma's op de computer. 2. Leerlingen van verschillende scholen uit een bepaald gebied samenvoegen bij algemene vakken. Speciale vakken (bijv ivm geloof of niveauverschil aan aparte groepen geven).
- Aansluitend onderwijs gaan geven in plaats van vooruitlopend onderwijs!
- Admin verminderen
- Andere werkverdeling; laat administratie aan anderen over

- De vakanties nog meer spreiden zodat leraren gewoon door kunnen werken en niet 10 weken vacante hebben per jaar
- Er zijn 4500 leraren te kort. Er zitten er 9000 thuis met een uitkering(kost 180 miljoen euro) Nu zullen ze niet allemaal inzetbaar zijn, maar toch?? Waar praten we dan over. Egootjes wat minder laten prevaleren zowel bij personeel als bij schoolleiding.
- Er zijn veel secundaire problemen, zoals wonen en parkeren.
- Geen werkloosheidsuitkering vanaf 52 jaar tot pensioen
- Kinderen moeten beter opgevoed worden door de ouders, en de ouders moeten stoppen met de leerkrachten te bedreigen. En de leerkrachten moeten minder administratie krijgen
- Kinderopvang moet goedkoper zodat het rendabeler is om te werken.
- Kleine scholen sluiten
- Meer eigen verantwoording naar de leraren, zij zijn zelf als het goed is creatief genoeg
- Meer energie naar de school en minder naar de top van de bestuurders
- Meer klasseassistenten
- Meer ondersteuning voor kinderen die extra aandacht nodig hebben
- Meer zij in stromers, die middels een toelatingsexamen kunnen starten aan een werken leren traject
- Minder betutteling en managers, meer autonomie en ondersteuning voor leraren
- Minder kinderen per klas en minder toetsen en administratieve rompslomp.
- Minder werkdruk door meer klassenassistenten en kijken of mensen zonder betaalde baan dit op kunnen pakken of mensen zonder betaalde baan hiertoe omscholen.
- Ongediplomeerde krachten inzetten om de leraren te ontlasten met allerlei taken
- Parttime werkers een vast kontrakt aanbieden
- Passend onderwijs afschaffen, zodat meer kinderen naar speciaal onderwijs kunnen en er meer tijd is voor de andere leerlingen in het basisonderwijs
- Realisme bij onderwijzend personeel. Het inkomen is op zich niet verkeerd. Men heeft de beste vrije tijd lees vacantie regeling. Efficiënter werken zou geen kwaad kunnen. Tevens een poging doen om te schakelen naar meer manlijke fulltimers. Dit als alternatief voor de vele vrouwelijke parttimers
- Respect geven en minder adm rompslomp
- Salaris laten betalen door overheid
- Talentontwikkeling i.p.v. generaal onderwijs (lees: School der Dieren)
- Zie onderstaand

Toelichting

- Aansluitend onderwijs gaan geven in plaats van vooruitlopend onderwijs!
Bij 1: Scholing over deze vorm gaan aanbieden. Dat is vast tegen het zere been van de heersende bedrijven, maar wel eerlijk over de ontwikkeling van in ieder geval de (jongere) kinderen! Aangezien op universiteiten en nu ook op Pabo's amper Piagets ervaringen gedoceerd worden maar wel de ideeën (! geen houdbare wetenschappelijke onderzoeken!!) is het hoog tijd het lerarenkorps op dit hiaat bij te sturen.
Mijn nr 3: Verder is het zaak de toetscultuur heel gauw minder plaats te gunnen. Daar worden kinderen flink gestresst van. En daarmee leraren. En daarmee ouders.
Rust in het werken en leren is bijna basisvoorwaarde. Dat maakt werkdruk stukken minder.
- De klassen moeten kleiner en de administratielast moet ook kleiner. De docenten bezwijken onder de werkdruk. Dat kan alleen maar omlaag door kleinere klassen dus meer leraren dus meer geld vanuit Den Haag. Dat is voor iedereen beter dus ook voor de kinderen.
- De leraren moeten meer tijd kunnen besteden aan lesgeven en kinderen begeleiden op maat. Hiervoor zullen de administratieve lasten en andere nevenwerkzaamheden omlaag moeten en

waar mogelijk over genomen moeten worden door ondersteunend personeel.

- Het onderwijs werd vroeger heel vaak verkozen vanwege de maanden vakantie tijd. Beloning was geen prioriteit. Andere beroepsgroepen hebben inmiddels veel minder arbeidsuren verworven waardoor het onderlinge verschil kleiner is geworden. Dus de huidige onderwijs populatie moet dezelfde inzet tonen en het ziekteverzuim naar het landelijk niveau terugbrengen. Brutale betweterige ouders aanhoren en indien onredelijk de deur wijzen. Als men het niet zint is er een oplossing, vertrekken!!
- In allerhande branches zien we dat de werkdruk (te) hoog wordt. Vaak niet op de primaire activiteiten, maar door al het werk eromheen. Veel vergaderingen, vastleggen van allerhande zaken. En op scholen misschien activiteiten die ook door andere (betaalde) krachten als conciërges gedaan zouden kunnen worden. M.i. op die manier de werkdruk verlagen en leerkrachten laten doen waar ze goed in zijn.
- Leraren beter toerusten van leerlingen met leerproblemen en anders meer leerlingen naar speciaal onderwijs doorsturen
- Veel leerkrachten werken in deeltijd en dit is een van de grootste redenen waarom het salaris laag is. Zodra meer leerkrachten fulltime werken, hebben zij naast een hoger salaris ook minder werkdruk. Overdragen aan je collega deeltijdwerker zorgt voor werkdruk en ook voor de kinderen is het veel beter om de hele week een vaste leerkracht te hebben. Als studenten voor de Pabo kiezen omdat je in het onderwijs zo fijn in deeltijd kan werken, dan is het onderwijs niet de goede keuze voor deze studenten en dit moet ze ook op open dagen worden verteld. Het onderwijs krijgt door fulltime werkende leerkrachten een beter imago. Minimaliseer administratie en vergaderingen. Kinderen die zich onvoldoende kunnen aanpassen horen niet in een klas bij een gewone leerkracht, of deze kinderen apart of met extra leerkrachten les krijgen, die oplossing ligt bij de leerkrachten en de deskundigen. Organiseer als leerkracht zelf de schoolreizen en de activiteiten en houd ouders zoveel mogelijk buiten de deur, ouders zorgen ook voor werkdruk.

2. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TipVijfheerenlanden
Mediapartner	:	Kontakt Mediapartners
Onderwerpen	:	Stakingen in het onderwijs
	:	Oplossing voor het lerarentekort
Enquêteperiode	:	26 november tot 05 december 2019
Aantal respondenten	:	190
Foutmarge	:	7,1% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	11
Rapportagedatum	:	6 december 2019

Toelichting:

De *foutmarge* geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 7,1\%$.

Het *betrouwbaarheidsniveau* geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen.

Methodiek

De vragenlijst is opgesteld in overleg met Kontakt Mediapartners.

Op 26 november is de enquête met een begeleidend schrijven naar de leden van het Tip-burgerpanel gestuurd.

Op 3 december is een herinneringsmail gestuurd.

Alle respondenten vullen de vragenlijst anoniem in.

Leeswijzer

De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten.

Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen.

3. TipVijfheerenlanden

Mensen hebben vaak hun mening klaar. Ze zijn voor of tegen een nieuw idee dat opborrelt in de samenleving. Politici gooien wel eens een balletje op en luisteren wat de reacties zijn. Luisteren ze dan ook echt? Hoe vaak hoort u: ze doen maar, ze luisteren toch niet naar ons?

Onderzoeksbureau Toponderzoek wil de betrokkenheid van de inwoners van Vijfheerenlanden vergroten. Via het panel TipVijfheerenlanden.nl kunnen alle inwoners in de gemeente Vijfheerenlanden hun mening kenbaar maken over onderwerpen die leven in hun samenleving.

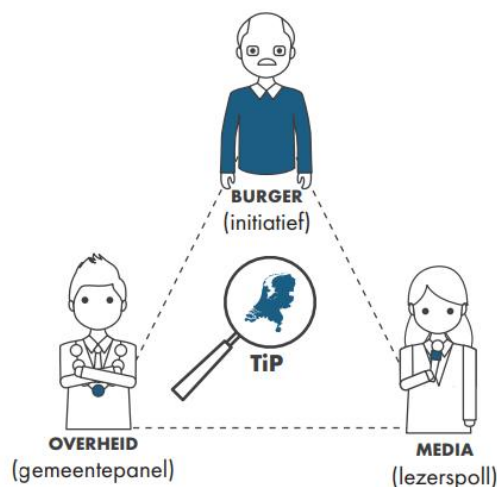
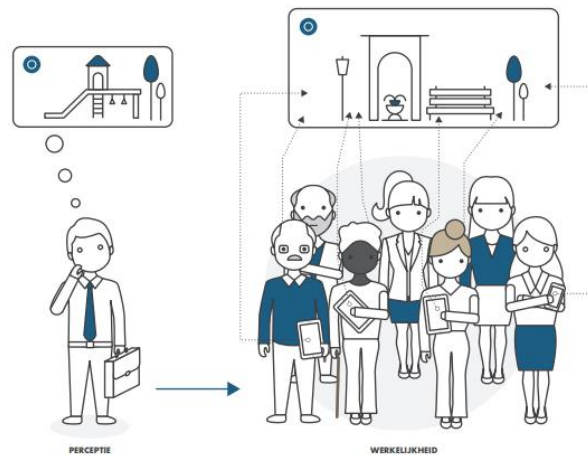
Op www.tipvijfheerenlanden.nl kan iedereen een [aanmeldingsformulier](#) invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen.

De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

TipVijfheerenlanden.nl is een gemeenschapspanel, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u vragen over dit initiatief, dan kunt u deze altijd stellen aan enquete@toponderzoek.com. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor peilingen.

Lees hier meer over de [TIP-methodiek](#).

TipVijfheerenlanden.nl maakt het gemakkelijk om zonder veel moeite je zegje te doen!

4. Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de [Topletter](#).

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.